

Nye regler...

... når du fylder 18 år.

Dette er en pjece for dig, der har muskelsvind og snart fylder 18 år. Når du bliver 18 år, er du officielt voksen. Reglerne er derfor lidt anderledes.

Det er ikke sikkert, at alle punkter i denne pjece er relevante for dig, men nogle af dem er helt sikkert værd at kende til. Læs pjecen grundigt. Hvis der er noget, du ikke forstår eller gerne vil have uddybet, kan du altid ringe til RehabiliteringsCenter for Muskelsvind, som har konsulenter ansat til at hjælpe dig.

Indhold i denne pjece:

- Dækning af nødvendige merudgifter
- Økonomi og fremtidsplaner
 - o Statens Uddannelsesstøtte – SU
 - o Revalidering
 - o Fleksjob
 - o Førtidspension
 - o Job med løntilskud til førtidspensionister
- Personlig og praktisk hjælp
 - o Hjemmehjælp
 - o Kontant tilskud til personlig hjælp og pleje
 - o Borgerstyret personlig assistance - BPA
 - o Ledsageordning
- Flytte hjemmefra
- Vær i øvrigt opmærksom på...
 - o Sagsbehandlingstid
 - o Medvirken
 - o Aktindsigt
 - o Partshøring
 - o Begrundelse
 - o Klagevejledning
 - o Bisidder
 - o Tabt arbejdsfortjeneste
 - o Relevante hjemmesider

Dækning af nødvendige merudgifter

Når du har en nødvendig udgift på grund af dit handicap, som andre i samme livssituation ikke ville have haft, er det en udgift, du kan søge at få dækket ved din kommune. ”Samme livssituation” betyder, at du skal sammenligne dig selv med andre unge med nogenlunde samme alder, skolegang og bopæl, fx en af dine venner uden handicap. Dette står i Lov om Social Service § 100. Indtil nu

kan det være, at dine forældre har fået en lignende hjælp til dine udgifter, men nu er det dig, der skal søge.

Du skal henvende dig til din kommunale socialrådgiver, gerne skriftligt, og forklare, hvilke udgifter du har, og hvorfor netop disse udgifter er en nødvendig følge af dit handicap. Du behøver ikke vedlægge kvitteringer for dine udgifter. Det er nok, at du "sandsynliggør" dem, dvs. at du kan argumentere for dem.

Nødvendige merudgifter kan fx være:

- Kost- og diætpræparater – her skal kommunen have en lægeerklæring
- Medicin – her får du hjælp til egenbetalingen, som skal dokumenteres
- Kørsel til uddannelse, behandling og fritid – medmindre du får dette betalt gennem en anden lov
- Driftsudgifter til bil (forsikring, reparationer) – hvis du har en ekstraordinært stor og driftsmæssigt kostbar bil, fx en kassebil, *eller* hvis du er helt ung, og højst sandsynligt ikke ville have haft bil, hvis du ikke havde et handicap.
- Handicaprettede kurser, fx rejseudgifter, merudgifter ved måltider og ophold, kursusafgift og kursusmaterialer. Kurset skal tage sigte på at *sætte dig i stand til at leve et liv så nært det almindelige som muligt, på trods af dit handicap.*
- Beklædning, fx regnslag til kørestol, kørepose, hvis du har et ekstraordinært slid på dit tøj eller dine sko og hvis du skal have specialsyet dit tøj
- Ekstra varme- og elforbrug (fx til opladning af kørestol mv.)
- Håndsrækninger – dette kan være hjælp til dagligdags ting, som fx at skifte en el-pære, købe ind, hjælpe med at få overtøj på, pudse vinduer osv.

Denne liste er ikke udtømmende. Dvs. hvis du har andre nødvendige udgifter, der ikke står på listen, kan du også søge om dem. Det kan være fx sugerør, hvis du kun kan drikke vha. sugerør.

Det er **vigtigt** for dig at vide, at du skal have udgifter for minimum 500 kr. om måneden eller 6.000 kr. om året, for overhovedet at være berettiget til at få hjælp. Hvis dine udgifter ligger mellem 500 og 1.749 kr. pr. måned, får du 1.500 kr. om måneden (basisbeløb). Herefter stiger basisbeløbet med 500 kr. for hver 500 kr., dine udgifter stiger.

Kommunen vurderer hver enkelt udgift for sig og tager stilling til, hvilke udgifter du kan få dækket. På www.muskelsvindfonden.dk er der en pjece om merudgifter. Hvis din kommune giver afslag på dækning af nødvendige merudgifter, skal du have det skriftligt. Du kan så vurdere, om du vil anke afgørelsen.

Når du har meddelt kommunen, at du søger om at få dækket dine nødvendige merudgifter, vil du få et skema tilsendt, et såkaldt samtalskema til brug for funktionsevnevurdering. Det kan du udfylde selv inden et møde med din socialrådgiver, eller du og din socialrådgiver kan udfylde det sammen. Du skal kun udfylde de områder, der er aktuelle for dig. Skemaet vil hjælpe din socialrådgiver med at vurdere dine udgifter.

Hvis du har fået støtte til køb af bil, kan du **ikke** få dine månedlige afdrag betalt som en merudgift. Hvis du er under uddannelse og der er lagt en uddannelsesplan, kan du derimod søge om afdragsfrihed efter bilbekendtgørelsen. Det gælder dog kun, hvis du ikke har en årlig erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, der er mindre end 48/72 af lånebeløbet. Det er omkring 8000 kr. om måneden. Det betyder, at du kan få afdragsfrihed med SU som indtægt. Det handicaptillæg, man kan få som supplement til sin SU, betragtes ikke som erhvervsindtægt. Førtidspension træder i stedet for erhvervsindtægt og giver således ikke afdragsfrihed. I særligt vanskelige situationer ved eksempelvis sygdom og arbejdsløshed kan kommunen efter en økonomisk transgvurdering give henstand med afdraget.

Økonomi og fremtidsplaner Dine planer for fremtiden hænger nøje sammen med dine økonomiske muligheder. Når du er over 18 år, er dine forældre ikke forpligtede til at forsørge dig længere. Tal med din socialrådgiver om, hvilken type forsørgelse der vil være den rigtige for dig.

Statens Uddannelsesstøtte - SU

Pr. 1. august 2004 er SU reglerne ændret til fordel for studerende med *varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse* ved videregående uddannelser. Det betyder, at du kan få et særligt stipendium sammen med din almindelige SU, hvis dit handicap, forhindrer dig i at påtage dig et arbejde som mange andre studerende gør ved siden af studiet.

Stipendiet udgør 7.801 kr. om måneden (januar 2011) *udover* din almindelige SU. Herudover gælder de almindelige SU regler. Se mere på <http://www.su.dk>

Uddannelse for unge med særlige behov

Hvis du ikke kan følge en almindelig ungdomsuddannelse (gymnasium, teknisk skole e.l.) selv om du modtager de specialpædagogiske støttemuligheder, der kan stilles til rådighed, kan du søge kommunen om at påbegynde uddannelsen for unge med særlige behov. Formålet med uddannelsen er, at du opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt – eventuelt med mulighed for videre uddannelse og beskæftigelse.

Uddannelsen kan tilbydes dig fra det tidspunkt, du er færdig med folkeskolen og til det år, du fylder 25 år. Det er Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) der, efter samråd med dig og dine forældre, laver ansøgning til kommunalbestyrelsen. Her vil der blive truffet beslutning om, hvorvidt du hører inden for målgruppen.

Ungdomsuddannelsen indledes med et afklaringsforløb på 12 uger, der skal afdække dine ønsker og muligheder, og der skal udarbejdes en individuel uddannelsesplan. Denne skal indeholde en plan for de aktiviteter, herunder vejledningssamtaler og praktikophold, som du skal tilbydes.

Du kan ikke modtage SU, mens du er på uddannelsen, men må fortsætte med det forsørgelsesgrundlag, som du i øvrigt har.

Revalidering

Revalidering er ”*erhvervsrettede aktiviteter og økonomisk hjælp*”, som skal sætte en person med begrænsninger i arbejdsevnen i stand til at komme i arbejde og forsørge sig selv. De erhvervsrettede aktiviteter kan være uddannelse, praktik osv.

Det kaldes forrevalidering, hvis du endnu ikke er sikker på hvilket job du vil stile efter. Her får du typisk et beløb, der svarer til kontanthjælp. Vær opmærksom på, at kommunen først kan yde støtte til din forsørgelse i den periode du er i forrevalidering når du har brugt din formue (eks. børneopsparing). Du må dog have en formue på max. 10.000 kr., som kommunen ser bort fra. Er du 18-19 år i ungdomsuddannelse er SU max. 2728 kr. om måneden (afhængig af forældreindtægt). Hvis du er under videreuddannelse, under 25 år og ikke-forsørger, får du som hjemmeboende 2.728 kr. om måneden og som udeboende 5.486 kr. om måneden (januar 2011). Se mere om reglerne på www.su.dk

Når du er afklaret, lægger du sammen med din socialrådgiver en plan for, hvordan din revalideringsperiode skal forløbe. Revalideringsperioden skal være så kort som mulig, typisk 5 år, men perioden kan dog udvides.

Hvis du søger om revalidering, skal din socialrådgiver sammen med dig gennemgå dine ressourcer, dvs. finde ud af, hvad du er god til og finde ud af, hvordan man evt. kan udvikle dine ressourcer, så du på et tidspunkt kan få et job/fleksjob – altså forbedre din arbejdsevne. Dette kan fx gøres ved, at du tager en bestemt uddannelse.

Er du blevet godkendt revalidend, kan du få bøger og transportudgifter til eksempelvis uddannelsessted betalt. Herefter skal det afgøres, om du skal have revalideringsydelse, eller om du fx kan klare dig med SU.

Revalideringsydelsen udgør 16.597 kr. om måneden, hvis du er over 25 år og 8.299 kr. hvis du er under 25 år (januar 2011).

Fleksjob

Revalidering kan føre til, at du får et arbejde på normale vilkår. Men det kan også føre til, at du får et fleksjob. Fleksjob er job til personer med varigt nedsat arbejdsevne, hvor arbejdsgiveren betaler dig fuld løn, men får refunderet enten 1/2 eller 2/3 af din løn fra kommunen.

Med et fleksjob kan der tages hensyn til, hvordan du kan arbejde. Om du fx kan arbejde effektivt, men kun på nedsat tid, eller om du kan arbejde på fuld tid, men med nedsat effektivitet. Se mere på <http://www.dch.dk/publ/fleksjob/>

Førtidspension

Siden pensionsreformen trådte i kraft den 1. januar 2003, er det blevet sværere at få tilkendt førtidspension. Filosofien bag den nye pensionsreform er, at alle mennesker skal udnytte deres ressourcer, før de kan få pension.

Det vil sige, at alle andre muligheder – SU, revalidering, fleksjob - skal være prøvet først. Du kan altså kun få førtidspension, hvis din arbejdsevne er minimal og ikke kan forbedres.

Førtidspensionen udgør 16.594 kr. om måneden (januar 2011) for enlige. Bemærk, at det vil få betydning for din pension, hvis du flytter sammen med en kæreste. Spørg i så fald kommunen, hvilke økonomiske konsekvenser det vil få for dig.

Job med løntilskud til førtidspensionister

Hvis du får førtidspension og alligevel har lyst til at komme ud på arbejdsmarkedet, kan du få et job med løntilskud. Her tages der særlige hensyn til den ansattes nedsatte arbejdsevne, ligesom ved et fleksjob.

Arbejdsgiveren udbetaler løn til dig og modtager et løntilskud fra kommunen. Du vil fortsat få din førtidspension, men størrelsen af pensionen kan påvirkes af lønindtægten. Både førtidspension og lønindtægt er skattepligtig indkomst.

Personlig og praktisk hjælp

Hjemmehjælp

Kommunen tilbyder hjælp til personlig pleje og nødvendige praktiske opgaver i hjemmet til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke selv kan udføre disse opgaver. Hjemmehjælp ydes efter Lov om Social Service § 83.

Kontant tilskud til personlig hjælp og pleje

Hvis din kommune ikke kan stille nødvendig hjemmehjælp til rådighed for dig, kan kommunen i stedet udbetale et tilskud til en hjælper, som du selv ansætter.

Hvis du skal have hjælp til personlig pleje og praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer om ugen, kan du selv vælge at få udbetalt et kontant tilskud til en hjælper, du selv ansætter. Et kontant tilskud til hjælp og pleje ydes efter Lov om Social Service § 95.

Borgerstyret personlig assistance - BPA

For at få BPA skal du have brug for hjælp til pleje, overvågning og ledsagelse og selv være i stand til at være arbejdsleder i dagligdagen. Arbejdsgiveransvaret kan overlades til en forening, privat virksomhed eller et familiemedlem. Du skal have aktiviteter udenfor dit hjem, hvor du har brug for personlig assistance. Bestemmelsen er ny fra 1. januar 2009 og ydes efter Lov om Social Service § 96. Du kan læse mere om ordningen på www.muskelsvindfonden.dk

Hvis du ønsker BPA, skal du kontakte din socialrådgiver i kommunen, så I sammen kan finde ud af, om du kan få ordningen og hvor mange timers hjælp du har brug for om ugen.

Ledsageordning

En ledsageordning er til dig, der kun har brug for ledsagelse udenfor hjemmet i op til 15 timer om måneden. Man kan få ledsageordningen fra man er 16 år, så måske kender du allerede til ordningen. En ledsager skal, som navnet angiver, ledsage dig ved aktiviteter uden for hjemmet, som fx ved indkøb og biograf- og caféture. Det er dig selv, der bestemmer, hvilke aktiviteter du vil bruge din ledsager til, men det er altså rettet mod aktiviteter ud-af-huset. Du kan en gang om året søge din kommune om at få dækket udgifter til din ledsagers billetter o.l. Der kan bevilges op til 775 kr. pr.

år (2011).

Hvis du ikke bruger alle dine 15 timer pr. måned, er det muligt at spare timer op, men kun inden for et halvt år. Således kan du altså spare $6 \times 15 = 90$ timer op på et halvt år. En opsparingsordning skal aftales på forhånd med din socialrådgiver. Ledsageordningen ydes efter Lov om Social Service § 97.

Flytte hjemmefra

Hvis du ønsker at flytte hjemmefra, er det en god ide, at du i god tid inden, melder dig ind i forskellige boligforeninger.

Undersøg hvilke boligforeninger der har lejligheder, som du kan færdes i og bed specifikt om at blive skrevet op til dem.

Din kommune har også mulighed for at anvise dig en bolig. Kommunen kan nemlig råde over en procentdel af de ledige lejeboligerne i kommunens boligforeninger og kan måske hjælpe dig.

Når du har fundet noget at bo i, giver Lov om Social Service mulighed for, at der kan foretages særlig indretning af din bolig for at gøre den mere velegnet til dig. Det kan være ændringer som fx fjernelse af dørtrin, opsætning af gelænder og håndtag og ændringer af toiletforhold.

Er der tale om større og dyrere ændringer, som fx en elevator, kran eller mindre om- eller tilbygninger, skal kommunen først undersøge, om man kan løse problemet på en bedre og billigere måde, evt. ved at finde en anden bolig til dig.

Det er under alle omstændigheder vigtigt, at du henvender dig til din kommune, inden du siger ja til en bolig, der skal laves ændringer i. Og du kan ikke få hjælp til en boligindretning, som du f.eks. selv har udført, hvis du ikke først har fået bevillingen.

Vær i øvrigt opmærksom på...

Sagsbehandlingstid

Kommunen har pligt til at behandle dit spørgsmål om hjælp hurtigt. Kommunen skal fastsætte en generel frist for, hvornår der skal være truffet en afgørelse og skal give dig skriftlig besked, hvis fristen i en konkret sag ikke overholdes. Samtidigt skal de oplyse dig om, hvor lang tid der vil gå inden der træffes en afgørelse. (Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 3).

Medvirken

Skal du have hjælp fra kommunen, skal du også have mulighed for at medvirke ved behandlingen af din sag. Du har altid selv det primære ansvar for din egen situation, og din medvirken skal sikre, at du ikke føler, at der bliver truffet afgørelser hen over hovedet på dig. (Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 4).

Aktindsigt

Du har altid ret til at få aktindsigt. Dvs. at du kan få en kopi af journaler og dokumenter, som kommunen har om din sag. (Forvaltningsloven § 9).

Partshøring

Hvis kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende din sag, skal de gøre dig bekendt med disse oplysninger, inden de træffer en afgørelse. Du får samtidig lov til at komme med en udtalelse om oplysningerne. Dette gælder kun, hvis oplysningerne *ikke* er til din fordel, og hvis de har væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Du kan altid forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil du er kommet med en udtalelse til sagen. Kommunen kan så sætte en frist for, hvornår du skal afgive din udtalelse. (Forvaltningsloven §§ 19-21).

Begrundelse

Når en afgørelse meddeles skriftligt, skal der være en begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver dig medhold.

Hvis du har fået en afgørelse meddelt mundtligt, kan du forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver dig medhold. Du skal bede om den skriftlige begrundelse inden 14 dage, efter at du har fået den mundtlige afgørelse.

Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de love, som afgørelsen bygger på. Hvis afgørelsen ud fra disse love bygger på et skøn, skal der stå, hvilke hovedhensyn der har været bestemmende for afgørelsen. (Forvaltningsloven §§ 22-24).

Klagevejledning

Skriftlige afgørelser skal indeholde en klagevejledning, så du ved, hvem du skal klage til, og hvor lang tidsfrist du har. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver dig medhold. (Forvaltningsloven § 25).

Bisidder

Du har altid ret til at have en bisidder med ved møder med kommunen. Det kan være din søster, din ven, en forælder, eller hvem du synes. Det er altid rart at være to til at høre, hvad der bliver sagt. (Forvaltningsloven § 8).

Tabt arbejdsfortjeneste

Hvis en af dine forældre har modtaget tabt arbejdsfortjeneste (Lov om Social Service § 42), fordi det har været nødvendigt for dem at gå hjemme og hjælpe dig i dagligdagen, skal de være meget opmærksomme på, at denne ordning ophører, når du fylder 18 år. Det er derfor vigtigt, at dine forældre får råd og vejledning hos kommunen, fx hvis de har behov for en ny uddannelse eller nyt arbejde.

Relevante hjemmesider

Hjemmesiden <https://www.borger.dk/Sider/default.aspx> er en social portal, hvor du under "Handicap" kan få et overblik over dine muligheder og klikke dig vej gennem emner som fx

- Hjælp i hverdagen
- Transport for personer med handicap
- Uddannelse og handicap
- Mm.

Hvis du vil søge direkte på love og bekendtgørelser, kan <https://www.retsinformation.dk/> anbefales.